

DECIZIE

04 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Iulia Sîrcu
Judecătorii	Tamara Chișca – Doneva, Valentina Clevadi Sveatoslav Moldovan, Ion Vîlcov

examinând recursul declarat de către Compania de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Stelei Burduja împotriva Companiei de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni cu privire la încasarea salariului mediu pentru perioada reținerii carnetului individual de muncă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013 prin care a fost respins apelul declarat de către Compania de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 noiembrie 2012,

c o n s t a t ă

La 22 octombrie 2012 Burduja Stela a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Moldova-Astrovaz” SA cu privire la încasarea salariului mediu pentru perioada reținerii carnetului individual de muncă.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că a avut litigiu de muncă cu CA „Moldova-Astrovaz” SA, la 20 septembrie 2010 depunând împotriva acesteia cerere de chemare în judecată cu privire la obligarea emiterii ordinului de demisie din propria inițiativă și eliberarea carnetului de muncă.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 octombrie 2010, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2011, acțiunea respectivă a fost admisă, fiind recunoscut încetat din 09 iulie 2010 contractul individual de muncă încheiat între Stela Burduja și CA „Moldova-Astrovaz” SA și obligată CA „Moldova-Astrovaz” SA să elibereze ordinul de concediere și carnetul de muncă.

Menționează reclamanta că în pofida existenței unei hotărâri judecătorești irevocabile în acest sens, compania pârâtă în continuu refuză să-i elibereze carnetul individual de muncă, chiar și în urma recepționării prin poștă la 18 septembrie 2012 a cererii exprese la care a fost anexat titlul executoriu eliberat de către Judecătoria Centru mun. Chișinău.

Pretinde că deja și-a pierdut speranța să obțină de la pârâta carnetul său de muncă.

Dat fiind faptul că CA „Moldova-Astrovaz” SA se eschivează cu re-credință de la eliberarea Stelei Burduja carnetului de muncă, precum și de la executarea corespunzătoare a obligațiilor în virtutea hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile, solicită reclamanta încasarea de la pârâtă a salariului mediu pentru perioada 30 noiembrie 2011 – 19 octombrie 2012 în sumă de 21 428,91 lei pentru reținerea carnetului de muncă și obligarea pârâtei să-i elibereze carnetul individual de muncă solicitat.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 14 noiembrie 2012 a fost respins ca fiind neîntemeiat demersul CA „Moldova-Astrovaz” SA privind obligarea Stelei Burduja să prezinte informație referitoare la intrarea și ieșirea sa din țară în perioada 30 noiembrie 2011 – 19 octombrie 2012.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 14 noiembrie 2012 a fost respins ca fiind neîntemeiat demersul CA „Moldova-Astrovaz” SA privind interpelarea de la Poliția de frontieră a Ministerului Afacerilor Interne a informației referitoare la intrarea și ieșirea din țară a Stelei Burduja în perioada 30 noiembrie 2011 – 19 octombrie 2012.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 noiembrie 2012 acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat din contul CA „Moldova-Astrovaz” SA în beneficiul Stelei Burduja salariul mediu pentru întreaga perioadă a absenței forțate de la muncă în mărime de 21 428,91 lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 642,90 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013 a fost respins apelul declarat de către CA „Moldova-Astrovaz” SA, menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 noiembrie 2012 și încasate din contul CA „Moldova-Astrovaz” SA în beneficiul Stelei Burduja cheltuielile de asistență juridică în instanța de apel în sumă de 500 lei.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2013 a fost respins ca fiind neîntemeiat recursul declarat de către CA „Moldova-Astrovaz” SA și menținută încheierea protocolară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 14 noiembrie 2012, fiind încasate din contul CA „Moldova-Astrovaz” SA în beneficiul Stelei Burduja cheltuielile de asistență juridică în instanța de recurs în sumă de 500 lei.

La 18 martie 2013, în termenul prevăzut de lege, CA „Moldova-Astrovaz” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 14 martie 2013, cerând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârilor judecătorești și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Recurenta în motivarea recursului a indicat că instanțele judecătorești au aplicat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele prezente la materialele pricinii.

La 02 mai 2013 în adresa intimă Stelei Burduja a fost expediată copia recursului declarat de către CA „Moldova-Astrovaz” SA cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 20 mai 2013 Burduja Stela a depus referință la recursul declarat de către CA „Moldova-Astrovaz” SA în care a invocat caracterul neîntemeiat și abuziv al

acestui și a solicitat respingerea recursului cu menținerea în vigoare a actelor judecătorești.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referința intimă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Conform art. 151 Codul Muncii, dacă eliberarea carnetului de muncă este reținută din vina angajatorului, salariatului i se plătește salariul mediu pentru tot timpul absenței forțate de la lucru, cauzate de imposibilitatea angajării la altă unitate după eliberarea din serviciu din motivul lipsei carnetului de muncă. În acest caz, salariul mediu se achită fostului salariat de către fostul lui angajator conform acordului scris dintre părți, iar în caz de litigiu - în temeiul hotărârii instanței de judecată.

Astfel, instanța de recurs reține că legislatorul a prevăzut direct și expres în vederea aplicabilității art. 151 din Codul Muncii, întrunirea cumulativă a două condiții de baza: culpa angajatorului în reținerea carnetului individual de muncă și imposibilitatea salariatului de a se angaja la o altă unitate în absența carnetului.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă în mod cert faptul că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2011 a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 octombrie 2010, conform căreia s-a admis acțiunea Stelei Burduja împotriva CA „Moldova-Astrovaz” SA cu privire la obligarea emiterii ordinului de demisie din propria inițiativă și eliberarea carnetului de muncă, fiind recunoscut încetat din 09 iulie 2010 contractul individual de muncă încheiat între Stela Burduja și CA „Moldova-Astrovaz” SA și obligată CA „Moldova-Astrovaz” SA să elibereze ordinul de concediere și carnetul de muncă (f.d. 3-5).

La 09 decembrie 2012 intimata Burduja Stela a adresat recurentei o cerere prin care a solicitat executarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2011, precum și remiterea în adresa sa prin intermediul poștei a carnetului de muncă, recepționată de către CA „Moldova-Astrovaz” SA la 18 ianuarie 2012 conform avizului poștal de recepție (f.d. 55-57).

La 30 ianuarie 2013 CA „Moldova-Astrovaz” SA a remis Stelei Burduja prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” carnetul de muncă nr. AA 0269388.

În acest sens, instanța de recurs reține că în pofida faptului pronunțării încă la 30 noiembrie 2011 de către Curtea Supremă de Justiție a deciziei prin care recurenta CA „Moldova-Astrovaz” SA a fost obligată să elibereze Stelei Burduja carnetul de muncă, ultima a cerut expres eliberarea carnetului abia la 09 decembrie

2012, când a indicat în mod clar asupra acordului de a-l recepționa prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”.

Or, conform pct. 70 din Regulamentul privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă, aprobat prin hotărârea de Guvern nr. 1449 din 24 decembrie 2007 privind carnetul de muncă, la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu salariatul, unitatea este obligată să-i elibereze acestuia carnetul de muncă în ziua eliberării, efectuând înscrierea de eliberare în modul stabilit. Expedierea carnetului de muncă prin poștă se permite numai în cazul în care unitatea are consimțământul în scris al salariatului sau reprezentantului său legal.

Astfel, însăși intimata-reclamantă până la 09 decembrie 2012 nu a manifestat vreo intenție de a-și ridica carnetul, materialele pricinii neconținând careva date privind prezentarea Stelei Burduja la sediul recurentei CA „Moldova-Astrovaz” SA în vederea obținerii carnetului de muncă, iar aceasta să i fi fost refuzat.

Cererea adresată de Burduja Stela la 17 septembrie 2012 către recurenta CA „Moldova-Astrovaz” SA, recepționată la 18 septembrie 2012 conform avizului poștal de recepție (f.d. 7, 8), nu poate fi reținută ca fiind o solicitare corespunzătoare în vederea obținerii carnetului de muncă, în condițiile în care intimata a pretins executarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2011 și a titlului de executoriu eliberat de către Judecătoria Centru mun. Chișinău, însă nu a indicat vreo modalitate de remitere în adresa dânzei a carnetului de muncă, precum și nu s-a prezentat la sediului fostului angajator.

Instanța de recurs consideră eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare pe marginea vinei angajatorului CA „Moldova-Astrovaz” SA în reținerea carnetului de muncă al Stelei Burduja, în situația în care angajata un timp îndelungat nu s-a adresat pentru a primi carnetul de muncă, iar când a solicitat eliberarea lui, nu s-a prezentat la fostul loc de lucru pentru a-l recepționa.

În lumina circumstanțelor enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide asupra neîntrunirii la caz a condiției culpei angajatorului în reținerea carnetului de muncă al Stelei Burduja pentru perioada 30 noiembrie 2011 – 19 octombrie 2012, în circumstanțele în care dânsa singură a omis să se prezinte la oficiul CA „Moldova-Astrovaz” SA în acest sens, iar cererea privind remiterea carnetului prin poștă cu aviz de recepție, a fost adresată abia la 09 decembrie 2012 când părțile deja au fost antrenate în prezenta pricină.

Cu privire la condiția imposibilității angajării de către intimata Stela Burduja la un alt serviciu din motivul lipsei carnetului de muncă, instanța de recurs conchide că aceasta de asemenea nu este întrunită, în situația în care intimata-reclamantă nu a demonstrat în nici un mod faptul că a beneficiat de posibilitate reală de a se angaja la o altă unitate, însă a fost privată de dreptul de a munci din motiv că nu a avut carnet de muncă.

Or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

La caz, materialele dosarului nu atestă faptul că intimata Burduja Stela a întreprins careva acțiuni concrete în vederea reangajării sale, care însă nu s-au

soldat cu succes anume deoarece potențialului angajator nu i-a fost prezentat carnetul său de muncă.

Mai mult decât atât, materialele cauzei relevă faptul plecării în perioada 2011-2012 a intimatei Stelei Burduja peste hotarele Republicii Moldova, în consecință și lipsa acesteia pe teritoriul țării.

Nu poate fi reținut argumentul instanțelor ierarhic inferioare precum că la cazul prezentului litigiu nu este necesar ca intimata-reclamantă Burduja Stela să demonstreze imposibilitatea angajării la o altă unitate din motivul lipsei carnetului de muncă, deoarece este eronat, fiind fundamentat pe o comprehensiune denaturată a sensului art. 151 din Codul Muncii.

Or, norma juridică enunțată în mod direct prescrie răspunderea angajatorului pentru reținerea carnetului de muncă doar în cazul în care salariatul nu a putut să se angajeze la un alt serviciu, fiind de sarcina salariatului să demonstreze acest fapt.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide la caz asupra lipsei condițiilor relevante în vederea aplicabilității prevederilor art. 151 Codul Muncii, pretențiile înaintate de către intimata-reclamantă Burduja Stela fiind lipsite de temeiuri de fapt și de drept și susceptibile respingerii integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că instanțele ierarhic inferioare în mod neîntemeiat au admis acțiunea Stelei Burduja împotriva CA „Moldova-Astrovaz” SA cu privire la încasarea salariului mediu pentru perioada reținerii carnetului individual de muncă, în circumstanțele în care la cazul litigiului nu sunt întrunite condițiile cerute de lege în acest sens.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au interpretat și aplicat eronat normele de drept material, în consecință admitând neîntemeiat acțiunea Stelei Burduja, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 noiembrie 2012, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Compania de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 noiembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Stelei Burduja împotriva Companiei de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni cu privire la încasarea salariului mediu pentru perioada reținerii carnetului individual de muncă, și se emite o hotărâre nouă prin care:

Se respinge acțiunea Stelei Burduja împotriva Companiei de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni cu privire la încasarea salariului mediu pentru perioada reținerii carnetului individual de muncă, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi

Sveatoslav Moldovan

Ion Vîlcov